

Ledøje-Smørum Historisk Forening

Tekster til udstillingen ”Frygt og håb” på biblioteket januar 2026

Tema ”Sygdom”

Sygdom er en del af livet. Alt levende kan blive ramt af sygdom. Mennesker, dyr, planter, træer.... Da pesten ramte (flere gange i historien) mennesket, blev der bedt bønner, men der forsøgte også med karantæne, pestmasker, flugt til øde steder. Børnedødelighed var en virkelighed for alt for mange tidligere. Babytøjet blev der ikke brug for i denne omgang. Men håbet lå i, at nogen overlevede. Dyrene og planter (afgrøder) kunne også rammes af sygdom. Det kunne skabe hungersnød og manglende indtjening. Forståelsen for sygdommens væsen er blevet meget større igennem tiden. Vi kan slå tilbage og det skaber håb. F.eks. kan mundbind hjælpe ved epidemier (pestmasken var ikke helt gal på den), ligeledes har medicin og vaccination af både mennesker og dyr kunnet redde mange. Apparater til behandling og forebyggelse samt diagnosticering giver bedre muligheder for at bekæmpe sygdom. Førstehjælp har også vist sig gavnlig.

Ledøje-Smørum Historisk Forening

Tema "Finanskrise"

Hvis pengene slipper op, står problemerne i kø. Hvordan får man så mad, tag over hovedet, varme og tøj, osv. Historien har mange eksempler på, at økonomien er faldet fra hinanden. Den danske statsbankerot i 1813 gav problemer for mange og landbruget (hvor de fleste danskere var beskæftiget) kom især til at lide under følgerne. Det store børskrak i New York 1929 kastede mange ud i fallit. Aktiers kurs faldt voldsomt med store tab til følge. Folk mistede deres arbejde. Pengene bliver måske meget mindre værd. Krise i økonomien, hvad enten der i den private eller samfundets økonomi, kan skabe stor frygt for fremtiden. Det kan også skabe social uro i samarbejdet. Håbet kan ligge i, at man står sammen, f.eks. i en fagforening, der hjælper med lidt penge. Opsparing hos den enkelte eller i samfundet kan også bøde lidt på situationen. Rationeringsmærker kan hjælpe med at fordele tingene på en mere retfærdig måde. Forsikringer kan også give håb om at klare den. En brand kan skabe en økonomisk fallit uden forsikring. Men brandvæsen kan også hjælpe med at begrænse skaberne og skabe håb for fremtiden.

Ledøje-Smørum Historisk Forening

Tema "Krig og ufred"

Ufred og krig har fulgt os mennesker i mange tusinder af år. Historien er fuld af krige. Med krig følger død, ødelæggelser, voldsomme forandringer og et væld af ubehageligheder. Vi kan blive nødt til at forsvare os med våben. Mørklægge landet, så det ikke kan ses fra luften, osv. Krig giver ofte mangel på madvare og materielle ting. Der indføres rationeringer. Håbet ligger i opfindsomheden. Finde på erstatninger for det, der ikke kan skaffes. Have ting der kan beskytte os og hjælpe. Men også at søge sammenhold ved at hjælpe hinanden, gøre ting sammen (alsang).

Ledøje-Smørum Historisk Forening

Tema "Tro/overtro"

Gennem tusinder af år har vi mennesker kendt frygten. Det har f.eks. givet anledning til, hvad vi i dag kalder overtro (som vel stadig findes). Mørket var farligt. Hvad gemte der sig der? – farlige dyr, mærkelige væsner, onde guder. Når det bliver mørkt, samles vi omkring bålet, der giver lys og varme og holder det onde væk. Nu om stunder bruger vi elektrisk lys og for ikke så længe siden stearinlys. Mennesker har ofret til guderne, for at undgå de onde ting. Vi har taget varslere – en sort kat over vejen – uha sker der noget ondt. Troen har hjulpet mange under frygt. Biblen og korset kan holde det onde væk. Vi forsøger måske at læse fremtiden i tarokkort. Skal vi møde manden med leen (døden). Bruden kaster brudebuketten – hvem bliver den næste brud. Brudebuketten kan også lægges på forældres eller nær families gravsted. Det kan betyde lykke, for måske giver det forbindelse til det hinsides og deres hjælp.

Ledøje-Smørum Historisk Forening

Tema "Forandringer"

Forandringer er sket lige så længe, jorden har eksisteret. Mennesket har i den grad betydet forandringer, da vi skaber dem hele tiden. Da forandringer både kan være gode og slemme, afhængig af hvem og hvordan de rammer den enkelte, skaber de ofte utryghed. I 1802 kom "Forordning om fattiges Forsørgelse på Landet" hvor bønderne pålagdes at betale til forsørgelsen af de fattige. Det havde hidtil været klaret frivilligt. Bønderne tog sognefogeden og nogle betjente på porte, da de ville inddrive bidraget. Det hele endte med, at hæren blev sat ind mod bønderne. I 1973 satte folk sig i Ledøje-Smørum igen til modværg mod staten, da den ville slå Ledøje-Smørum kommune sammen med Ballerup kommune. Her vandt Ledøje-Smørum. Forandringer kan også ske indirekte. F.eks. ved eksamensbordet og i skolegangen. Karakter kan både give muligheder og forhindre muligheder og dermed give forandringer i en persons fremtid. Den moderne teknologi giver også forandringer. Måden vi kommunikerer med hinanden på, ændrer sig f.eks. pga. internet, Facebook, TikTok, e-mail, MitID, osv. Nogle har svært ved at finde ud af det og frygter det. Andre er vilde med det, men bliver måske afhængig af det.